

Вплив професійної діяльності працівників ОВС на сімейні стосунки та особливості виховання дітей

Сіра К.Ю., психолог Чорноморського державного університету імені Петра Могили

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор *Кудерміна О.І.*

Будь-яка професійна діяльність висуває до людини певні вимоги та накладає своєрідний відбиток на її особистість та стиль життя. До особливостей професійної діяльності працівників внутрішніх справ належать:

- 1) правова регламентація;
- 2) наявність владних повноважень;
- 3) постійна боротьба та протидія зацікавлених осіб;
- 4) широка комунікативність;
- 5) дефіцит часу та перевантаження на роботі;
- 6) негативні емоції.

Нами було проведено дослідження впливу особливостей професійної діяльності на виховання дітей у працівників ОВС, які мають досвід роботи в органах внутрішніх справ від 3 до 24 років та мають дітей віком від 2 до 22 років. У результаті анкетування було встановлено, що у середньому працівники ОВС приділяють 57% свого часу роботі, 35% - сім'ї і лише 8% особисто собі, на власний саморозвиток. Таким чином, внаслідок ненормованого робочого дня працівники ОВС мають змогу приділити сім'ї значно меншу кількість часу. В свою чергу в них майже не залишається часу на власне самовдосконалення, отримання нових знань та активності спрямованої на профілактику та подолання стресу. Внаслідок цього психологічна напруга лише збільшується. За результатами психодіагностичної методики «Тест батьківського ставлення» (А.Варга, В.Столін) у дитячо-батьківських стосунках працівників ОВС прослідковується тенденція до відсутності зацікавленості у справах та планах

дитини. Батьки рідше допомагають дитині у виконанні домашніх завдань, рідше грають з дитиною, рідше спілкуються. Така ситуація спричинена не лише нестачею часу, а перш за все нестачею психологічних ресурсів працівників.

К.М. Пермогорська у своєму дослідженні зазначає, що у порівнянні з представниками цивільних професій у працівників міліції негативний вплив психологічного дистресу виявляється у сімейних стосунках, а саме у якості незадоволеності шлюбом, проблемах у вихованні дітей, вирішення особистих проблем за рахунок дитини.

За результатами проведеного тестування було встановлено, що працівники ОВС прагнуть до зменшення емоційної дистанції з дитиною, до надто близьких стосунків. Батьки відчувають себе з дитиною одним цілим, намагаються задовольнити всі її потреби, відмежувати від труднощів та неприємностей життя. Це співпадає з дослідженням М.І.Прасол, яка стверджує, що матері, які працюють в органах внутрішніх справ постійно відчувають тривогу за дитину, дитина їм здається маленькою і беззахисною, їх тривога підвищується, коли дитина починає автономізуватися через обставини, оскільки по своїй волі вони не надають їй самостійності. За результатами дослідження М.І.Прасол матері-працівники ОВС не дуже вимагають від своїх дітей слухняності і дисциплінованості, проте вони прагнуть нав'язати дитині в усьому свою волю, а також вони не в змозі оцінювати ситуацію з погляду дитини. За результатами нашого дослідження контроль у вихованні дітей серед працівників міліції знаходиться у межах норми, проте існує певні тенденції до авторитаризму. Батьки вимагають від дитини слухняності та дисципліни, часто нав'язують їй свою волю.

Вато зазначити, що за іншими показниками виховання дітей працівниками ОВС є досить гармонійним. Вони схильні до прийняття дитини такою як вона є, у процесі виховання враховують її індивідуальні особливості, сприймають дитину адекватно її віку та прагнуть до взаєморозуміння. Віддають перевагу авторитетному стилю виховання (за результатами психодіагностичної методики «Стратегії сімейного виховання»), а саме усвідомлюють свою важливу роль у становленні особистості дитини, проте визнають її право на саморозвиток. Вони чітко розуміють, які вимоги є обов'язковими, а які необхідно обговорювати, у певній мірі готові переглянути свої позиції. Проте батьки проявляють твердість, піклуються про справедливість та послідовне дотримання дисципліни.

К.М. Пермогорська стверджує, що не тільки професійна діяльність негативно впливає на сімейні стосунки, а й проблеми у сім'ї (незадоволеність шлюбом, проблеми у вихованні дітей) знижують ефективність роботи, утруднюючи процес подолання посттравматичного стресового розладу, який виникає у працівників у результаті професійної діяльності в екстремальних умовах. В.П.Макаренко також зазначає, що підвищення рівня сімейної тривожності (переживання стосовно сімейних протиріч, докори сумління з приводу того, що часто не бувають вдома, мало допомагають подружжю тощо) негативно впливає на професійну діяльність. Закономірність: «конфлікт в сім'ї - проблеми на роботі» являється універсальною для всіх людей, незалежно від професії, проте саме у працівників міліції негативний психологічний стан може привести до непоправних наслідків.

Незважаючи на позитивні аспекти у вихованні дітей працівниками ОВС, такі особливості як недостатня увага до дитини, відсутність емоційної дистанції та авторитаризм у дитячо-батьківських стосунках сприяють виникненню конфліктних ситуацій. Таким чином, задля покращення якості професійної діяльності працівників ОВС, необхідним є реформування умов праці. Важливим

є створення можливості більше часу приділяти сімейним стосункам для профілактики сімейних конфліктів та особистішому саморозвитку з метою протидії дистресам, що виникають у процесі професійної діяльності.

Проблеми становлення адміністративного судочинства

Сіденко В.В., курсант юридичного факультету ІКВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук *Шкарупа К.В.*

Принцип розподілу влади на законодавчу, виконавчу і судову в сучасних демократичних державах характеризується наявністю механізму стримування і противаг, який запобігає узурпації влади і концентрації її в одній з трьох гілок. Одним із елементів цього механізму є судовий контроль за діяльністю виконавчої влади. Його завданням, виходячи із завдань правової держави, є захист прав громадян та організацій від зловживань з боку влади. Такий судовий контроль полягає у вирішенні судом спорів, які виникають у сфері реалізації виконавчої влади та місцевого самоврядування, і одержав назву «адміністративна юстиція».

У світі склалися два основні варіанти організації судового вирішення адміністративних спорів. Один з них втілений у більшості розвинутих країн континентальноєвропейської (статутної) системи права і передбачає існування у межах судової влади окремої спеціалізованої гілки адміністративних судів (Франція, Німеччина, Італія, Польща, Туреччина) або спеціалізованих адміністративних палат у структурі загальних судів (Іспанія, Нідерланди, Швейцарія). Безумовною перевагою такої моделі є професіоналізм і досвідченість професійних суддів, виходячи з їхньої чіткої спеціалізації. Особливість цієї моделі полягає також в існуванні особливої процедури розгляду судами адміністративних справ.

Закордонний досвід функціонування цього важливого юридичного інституту дозволяє виділити два його основних види: 1) здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності загальними судами; 2) здійснення такої діяльності спеціальними адміністративними судами.

Деякий острах перед ідеєю створення в Україні адміністративних судів можна пояснити нерозумінням їхнього завдання. Назва «адміністративний суд» у багатьох асоціюється з розглядом справ про адміністративні проступки. Однак, такий стереотип є хибним. У адміністративних судах не будуть притягати громадян до адміністративної відповідальності, навпаки - вони покликані захистити.

Незважаючи на позитивні зрушення у галузі судового захисту прав людини, судовий порядок оскарження суттєво обмежувався різними законодавчими актами, оскільки діяло загальне правило, що не могли бути оскаржені дії органів державного управління і посадових осіб, щодо яких встановлений інший порядок оскарження. Це стало основною причиною того, що судовий механізм захисту використовувався рідко, оскільки найчастіше законодавство передбачало адміністративний порядок оскарження. Виключався судовий захист від незаконних дій державних органів у сфері найбільш значних соціально-економічних і громадянських прав, наприклад, у сфері соціального забезпечення, індивідуальної трудової діяльності тощо. Такі обмеження практично паралізували право громадян на судовий захист від незаконних дій органів управління.